

TARİH BÖLÜMÜ DERS İÇERİKLERİ

I. YARIYIL

TAR101 DOĞU AVRUPA TÜRK TARİHİ (IV-X. YY.): MS IV. Yüzyılda Hunlar'ın Karadeniz'in kuzeyinde ortaya çıkışlarından, Avarların, Bulgarların, Hazarların, Peçeneklerin, Uzlar ve Kıpçakların etkin oldukları IV-XIII yy'lar arasında Doğu Avrupa tarihinin önemli parçası olan Türk kökenli kavimlerin tarihleri, Konar-göçerler ile yerleşiklerin siyasi, ekonomik ve kültürel iletişimi ve etkileşimi anlatılarak, Doğu Avrupa'da yaşanan bölgesel güç mücadelesi ile bölgedeki sosyo-kültürel gelişmelerde Türk kavimlerinin ve devletlerinin roller ortaya konulmaktadır. Böylece XIII. Yüzyılda bölgede kurulacak olan Altın Orda Hanlığı'nın öncesinde yaşanan gelişmeler geniş bir perspektiften sunulmaktadır.

TAR105 İSLAM TARİHİ I: İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nın sosyal, iktisadi ve siyasi durumu hakkında bilgi verildikten sonra, İslamiyet'in ortaya çıkışı, Hz. Muhammed'in hayatı anlatılmaktadır. Ayrıca Hz. Muhammed'in savaşları ve seferleri (Bedir, Uhud, Hendek, Tebuk...v.b.), Mekke'nin fethi ve son olarak Hz. Muhammed'in vefatı ve diğer önemli siyasi ve sosyal gelişmelere değinilmektedir.

TAR123 TARİH METODOLOJİSİ I: Tarihsel düşüncenin bilimsel araştırma ve yazma mantığını kazandırmak.

TAR127 İSLAM ÖNCESİ TÜRK TARİHİ: Türklerin İslam öncesi dönemi olarak adlandırılan ve başlangıcı M.Ö üçüncü yüzyıla kadar inen zamandan miladî onuncu yüzyıla kadar olan dönemi kapsayan Türk tarihi anlatılmaktadır. Bahsedilen bu süreçte konu iki ana bölüme ayrılarak incelenmektedir. İlk bölümde Türklerin sosyal, kültürel, ve ekonomik tarihler ele alınmakta ve başta Türk adı olmak üzere, Türklerin yaşadıkları coğrafyanın özellikleri, bu coğrafyanın oluşturduğu yaşam biçimi ve bu yaşam biçiminden kaynaklanan Bozkır geleneğinin ne demek olduğu, Bozkır geleneğini oluşturan unsurlardan gündelik hayat, sosyal yaşam, aile, giyim kuşam, düşünce dünyası, Türk mitolojisi, geçim kaynakları, hayvancılık, Türk sanatı, Türk musıkîsi gibi konular incelenmektedir. İkinci bölümde ise Türklerin siyasi ve askeri tarihi anlatılmaktadır. Bu bölümde Hunlar, Batı (Avrupa) Hunları, Akhunlar, Köktürkler ve Uygurlar ekseninde Türk devletlerinin siyasî oluşumu, askerî faaliyetleri, uluslararası ilişkiler bakımından diğer Türk devletleri ve yabancı devletlerle ilişkileri ve ticarî faaliyetleri incelenmektedir.

TAR143 OSMANLICA I: Osmanlıca alfabe, ses ve yazı özellikleri, Türkçe ve bazı Arapça ve Farsça kelimelerin imla özellikleri.

TAR147 ESKİÇAĞ TARİHİ I: Eskiçağ Tarihi 1 dersinde öğrencilere MÖ 4000 ile 2000 arası dönemde Mesopotamya ve Mısır'da gelişen uygarlıkların tarihi, siyasi ve idari yapısı kapsamlı bir şekilde değerlendirilir. Bunu yaparken öğrencilere antikçağ kaynaklarını ve materyal kültür kalıntılarını kullanarak Mesopotamya ve Mısır uygarlıklarının ve kent devletlerinin sosyal, kültürel ve politik gelişimleri özelinde eskiçağ tarihinin ne şekilde oluşturulduğu ve şekillendirildiği öğretilmektedir. Ders işlenirken öğrencilerle yapılan konsültasyonlarla onların okudukları söz konusu bölgelerin tarih yazınının temel kaynaklarını sözlü değerlendirmeleri ve yorumlamaları sağlanarak onların eserleri anlama ve kritik-analiz etme becerileri geliştirilmektedir. Böylelikle bir yandan öğrencilerin antikçağın değişik kültürlerini anlamaları sağlanırken diğer yandan da kendi toplumlarına ve modern dünyaya bakış açıları gelişmektedir.

II. YARIYIL

TAR104 İLK MÜSLÜMAN TÜRK DEVLETLERİ TARİHİ: İlk Müslüman Türk Devletleri Tarihi dersi, Türklerin İslamiyeti kabullerinin tarihi seyir üzerindeki etkilerini öğretmeyi amaçlamaktadır. Bu bağlamda Türkler'in İslam Dünyası ile ilk temaslarını temel alarak, İlk Müslüman Türk Devletleri olan İdil Bulgarları, Karahanlılar ve Gaznelilerin yanı sıra, Ortadoğu'da tesis edilen Tolunoğulları ve İhşidîler'in siyasi, kültürel ve ekonomik tarihleri ile adı geçen siyasî teşekküllerin üzerlerinde kuruldukları coğrafyayı ne şekilde etkilediği hususları ortaya konulmaktadır.

TAR106 İSLAM TARİHİ II: Dört Halife Devri (632-661) önemli iç ve dış gelişmelere değinilmektedir. Daha sonraki süreçte Halifeliğin İslam dünyasında bir mücadele konusu haline gelmesinin yanında, Emeviler ve Abbasiler dönemi önemli siyasi, iktisadi ve sosyal gelişmelere değinildikten sonra İslam kültürü ve medeniyeti ve bu medeniyetin diğer kültürlerle olan etkileşimler de anlatılmaktadır.

TAR118 TARİH METODOLOJİSİ II: Tarihsel düşüncenin bilimsel araştırma ve yazma mantığını kazandırmak

TAR144 OSMANLICA II: Osmanlıca'daki Arapça ve Farsça tamlamalar, Arapça Farsça sayı sıfatları, Arapça sülasi masdarlar, ism-i fail, ism-i meful türetilmesi.

TAR148 ESKİÇAĞ TARİHİ II: Romalıların toplumsal sınıfları ve politik yapısı, Romalıların inanç dünyası, Roma kentleri ve şehircilik, Roma da mimari ve mühendislik, Roma sanatı Roma dünyasında bilim ve felsefe, Latin edebiyatı, Roma dünyasında Gündelik yaşam ve eğlence

TAR150 BÜYÜK SELÇUKLU TARİHİ: Selçuklularla ilgili ilk bilgiler, hanedanın atası ve soyundan gelenler, bağımsızlık kazanmaları ve 1157'ye kadar olan tarihleri.

III. YARIYIL

TAR201 TÜRK TARİHÇİLİĞİ VE TARİHÇİLERİ I: Türk Tarihçiliği ve Tarihçileri I dersinde Türk tarihçiliği, doğuşundan XVII. Yüzyıla kadar incelenmektedir. Burada Türk tarihçiliğinin doğuşu, Selçuklu ve Osmanlı tarihçiliği üzerinde durulmaktadır. Osmanlı öncesinde Orhun Abideleri, Siyasetname, İbn Bibi'nin Selçuknamesi gibi eserler üzerinde durulmaktadır. Daha sonra ilk Osmanlı tarihçilerinin hayatları ve eserleri hakkında bilgi verilmektedir. Ders kapsamında Yahşi Fakih, Ahmedî, Şükrüllah, Oruç Bey, Enveri, Aşıkpaşazade, Neşri, İdris-i Bitlisi, Selimnameler, Selimname yazarları, Taşköprülüzade Ahmet, Ruznameciler, Kemalpaşazade, Celalzade Mustafa Çelebi, Lütfi Paşa, Gelibolulu Mustafa Ali, Hoca Sadettin, Selaniki gibi tarih yazarları ve eserleri üzerinde durulmaktadır. Eserlerin yazma ve basmaları imkanlar ölçüsünde öğrencilere gösterilmekte ve okutulmaktadır.

TAR207 BİZANS TARİHİ: Roma İmparatorluğu'nun yıkılmasından sonra Doğu Roma İmparatorluğu'nun kuruluşu, Doğu ve Batı kiliseleri arasındaki tartışmalar, Bizans Devleti'nin yıkılışına kadar olan sürede başa geçen hanedanlar, IV. Haçlı Seferi'nden sonra İstanbul'da bir Latin Krallığı'nın kurulması, Latin döneminin sona ermesiyle Bizans'ın siyasal bütünlüğünü yeniden kurması ve oluşumların ortaya çıkması, dönemin Bizans saray teşkilatı, ordusu ve mali yapısı incelenmektedir.

TAR243 ESKİÇAĞ UYGARLIK TARİHİ: Hellenlerin etnik yapısı, dil ve lehçeleri, Toplumsal sınıfları ve politik yapısı, Hellenlerin inanç dünyası, Hellenlerde kent ve devlet olgusu, Hellen sanatı ve zanaatı, Hellenlerde bilim ve felsefe, Yazılı ve sözlü edebiyat, Eğitim ve spor, Gündelik yaşam.

TAR247 ANADOLU SELÇUKLU DEVLETİ TARİHİ: İlk olarak Türklerin Anadolu'ya ilk akınları hakkında bilgi verildikten sonra Anadolu Selçuklu Devleti'nin kurulması, Selçuklu-Bizans ilişkileri, Çaka Bey ve faaliyetleri, Haçlı Seferlerinin Anadolu'da yarattığı sosyal, siyasal ve iktisadi durum, Anadolu Selçuklu Sultanlarının siyasi, iktisadi ve kültürel faaliyetleri hakkında bilgi verilmektedir. Son olarak Moğolların Anadolu'yu istila etmeleri ve 1243 Köseadağ Savaşı sonrası Anadolu Selçuklu Devleti'nin Moğollara bağlı bir devlet haline gelmesi ve 1308'e kadar gelişen olaylar açıklanmaktadır.

TAR251 OSMANLI TARİH METİNLERİ I: Arapça kıyasî mastarlar, ism-i fail ve ism-i mefulleri, diğer türemiş Arapça kelime çeşitleri (ism- zaman, ism-i mekan vb.) ve her ders klasik Osmanlı kaynakları örneklerinden metin okuma.

TAR205 SELÇUKLULARIN SOSYAL VE EKONOMİK TARİHİ: Selçukluların Sosyal ve Ekonomik Tarihi adlı derste XI-XIV. yüzyıllar arasında Anadolu'nun sosyal ve ekonomik durumu üzerinde durulmaktadır. İçerdiği yıllar itibarıyla bu ders, VII. Ve VIII. Yarıyıllarda okutulan Osmanlı Sosyal-Ekonomik Tarihi adlı derse temel teşkil edeceği düşünülmektedir. Öncelikle Türklerden önce Anadolu'nun (Roma-Bizans) durumu değerlendirilmektedir. Daha sonra Türklerin Anadolu'ya gelişi ve kale yerleşimi (Karahisar-ı Teke, Karahisar-ı Sahip gibi) üzerinde durulmaktadır. Selçuklular döneminde iskan (Kale, Şehir) ve ekonomik hayat irdelenmektedir. Şehirlerde çarşı-pazarların ve Bezzaz-istan oluşumuna değinildikten sonra hafta, ay, yıl pazarları üzerinde durulmaktadır. Ayrıca Anadolu'nun idari durumu, vergiler, yol ve haberleşme ile ilgili çalışmalar değerlendirilmektedir. Bunun yanında eğitim, sosyal ve kültürel hayat hakkında kesitler sunulmaktadır. XIII. Yüzyılda Anadolu'da yaşanan değişim ve gelişmeye vurgu yapılmaktadır.

TAR217 ROMA İMPARATORLUK TARİHİ I: İmparatorluk öncesi dönemin gelişmelerinden bahsedilerek, İmparatorluğun doğuşuna zemin hazırlayacak olan olaylar irdelenecek, Cumhuriyet'ten

İmparatorluğa geçiş eleştirisel bir açıdan gözlemlendikten sonra Iulius Claudius'lar, Flavius'lar dönemi siyasi, toplumsal, politik, sanatsal ve kültürel olayları üzerinde durulacaktır.

TAR219 TÜRKİYE'NİN TARİHSEL COĞRAFYASI I: Tarih coğrafya ilişkisini kurmak, olayların gerçekleştiği mekân ve coğrafi faktörlerin tarihe etkisi ve bu etkilerin tarihsel süreçte izlenmesi, olayların gerçekleştiği coğrafyanın insani ve coğrafi geçmişi ile Anadolu Tarihi bakımından tarihi coğrafyanın yerini kaynaklarıyla öğretilmesi amaçlanmaktadır.

TAR215 ANADOLU'DA İSKENDER: Anadolu'da İskender dersinde öğrencilere Makedonya Krallığı'nın genel tarihsel gelişimi kronolojik olarak özetlendikten sonra özellikle II. Philippos ve İskender'in politikaları ve askeri seferlerinin özellikle Anadolu coğrafyasına etkileri ve sonuçları analiz edilecektir. Bu ders işlenirken öğrencilerle yapılacak konsültasyonların yanı sıra Hellenistik ve Roma dönemleri İskender Tarih yazınının geniş bir yelpaze içeren temel kaynaklarını (tarihi ve biyografik eserler, epigrafik belgeler, nümizmatik buluntular, arkeolojik kalıntılar ve modern literatür bilgileri ışığında) değerlendirmeleri ve yorumlamaları sağlanarak onların eserleri anlama ve kritik-analiz etme becerileri geliştirilecektir. Bunu yaparken öğrenciler yalnızca zaman, mekan, insan ve olay içerikli öğrenme yöntemiyle eğitilmekle kalmayıp aynı zamanda Anadolu'nun Pers ve Makedonya hakimiyeti altındaki tarihi, siyasi, sosyal, kültürel ve ideolojik yapılarına ilişkin geniş bir perspektif içinde Hellenistik Dönem Anadolu Tarihi'ni kavramaları sağlanmaya çalışılacaktır.

TAR221 DELHİ SULTANLIĞI TARİHİ I: 1206'daki kurulmasından Halaci hanedanının 1320'de son bulmasına kadar Delhi Sultanlığı Tarihi.

TAR255 KAFKASYA TARİHİ I: Kafkasya'yı birçok kavmi/etnik yapıyı barındıran yer haline getiren özellikleri, bölgenin stratejik önemi dolayısıyla tarih boyunca maruz kaldığı saldırılar, Türklerin varlığı ve İslamiyet'in yayılması, Rusya'nın Kafkasya politikaları ve XIX. yüzyılın ikinci yarısına kadar devam eden Osmanlı-Rus mücadeleleri dersin içeriğini oluşturmaktadır.

TAR257 NÜMİSMATİK I: Nümismatiğe giriş: sikkenin tanımlanması, darp teknikleri ve terminoloji, nümismatik çalışmalarının tarihçesi, kullanılan kaynaklar ve metodoloji, Arkaik, klasik ve hellenistik çağlarda sikkenin gelişimi, kullanım alanları ve sirkülasyonu.

TAR263 HAÇLI SEFERLERİ TARİHİ I: On birinci yüzyılda papa tarafından göreve çağrılan Avrupalı Hıristiyanlardan oluşmuş büyük bir Haçlı ordusu, Müslümanların elindeki Doğu Akdeniz'in büyük kısmını ve her iki din için de kutsal sayılan Kudüs kentini ele geçirdi. Bu tarihten itibaren de bölgede Müslümanlar ile Hristiyanlar arasında iki yüz yıl gibi bir süre devam edecek olan mücadeleler başladı. Haçlılar bölgede Urfa Haçlı Kontluğu'nu, Antakya Prinkepsliğini, Kudüs Haçlı Kontluğu'nu, Maraş Haçlı Senyörlüğünü, Kıbrıs Krallığını kurdular. Bizans İmparatoru Alexios Komnenos ile yapılan vassallik anlaşmasını bozan Haçlı prensleri ile Bizans İmparatoru arasında gerçekleşen mücadeleler de dersimizin içerisinde yer verilecek konular arasındadır.

IV. YARIYIL

TAR202 TÜRK TARİHÇİLİĞİ VE TARİHÇİLERİ II: Bu derste XVII.- XX. yüzyıllar arasında yaşayan Türk tarihçileri ve eserleri hakkında bilgi verilmektedir. Ayrıca II. Meşrutiyet ile başlayan çağdaş tarihçilik anlayışı üzerinde durulmaktadır. Ana başlık olarak XVII. Yüzyılda genel tarih yazarlarından Mustafa Cenabi, Edirneli Mehmet, Katip Çelebi, Hazarfen Hüseyin Efendi, Müneccimbaşı ile Peçevi İbrahim, Solakzade, İslahat raporları, Ayni Ali Efendi, Kitab-ı Müstetap, Koçu Bey risalesi, Vakanüvistlik ve vakanüvistlere değinilmektedir. Bunun dışında XIX. Yüzyıl tarihçilerinden Namık Kemal, Ahmet Vefik Paşa, Süleyman Paşa, Şemseddin Sami gibi isimlerin üzerinde durulmakta ve çağdaş tarihçilik kurumlarından Tarih-i Osmani Encümeni, Türk Tarihi Encümeni ile Türk Tarih Kurumu'ndan söz edilmektedir. Ayrıca Cumhuriyet dönemi tarihçileri ve tarihçilik çalışmalarına değinilmektedir. Eserlerin yazma ve basmaları imkanlar ölçüsünde öğrencilere gösterilmekte ve okumaları sağlanmaktadır.

TAR210 ORTAÇAĞ AVRUPA TARİHİ: Roma'nın yıkılışından Coğrafi keşifler ile Rönesans'a kadar olan süreçte Avrupa'da ortaya çıkan barbar krallıklar, Feodalizm, Yüzyıl savaşları gibi diğer önemli siyasi ve kültürel değişimler ele alınacaktır.

TAR206 ANADOLU BEYLİKLERİ TARİHİ: Anadolu Selçuklu Devleti'nin gerileme ve yıkılış süreçlerinin ardından Anadolu'da büyük bir otorite boşluğu doğmuştur. Bu boşluğun kendileri tarafından doldurulması ve Anadolu'da siyasi otoritenin tekrar sağlanması amacıyla Anadolu'daki bölgesel güçler harekete geçerek çeşitli beylikler kurmuşlardır. Bu beylikler, tek tek ele alınarak siyasi, sosyal ve kültürel tarihleri incelenmektedir. Beyliklerin, XII. yüzyıl sonlarında başlayan kuruluş süreçleri, kendi aralarındaki mücadeleler ve Osmanlı Beyliği'nin kurularak kısa bir süre içerisinde büyük bir devlet halini alması yine ele alınan konular arasındadır. Osmanlı Devleti'nin Anadolu'daki beylikleri hakimiyeti altına alması ise yaklaşık olarak XVI. yüzyılda tamamlanacaktır. Böylece geçiş süreci olarak değerlendirilebilecek olan Anadolu Beylikleri dönemi kapanmış olacaktır.

TAR250 OSMANLI TARİHİ I (1300-1566): Osmanlıların 1300 yılında Kuzeybatı Anadolu'da ilk olarak tarih sahnesine çıkışları ile birlikte başlayan ve 1453 yılında II. Mehmet'in İstanbul'u fethetmesine kadar olan zaman dilimindeki ilk yedi hükümdar dönemlerinin tarihi ele alınmaktadır. XIV yüzyılın başlarında Osmanlı'nın kuruluş aşamasında etken olan faktörlerin neler olduğu, Osmanlı'nın ilk dönemlerinde Doğu Roma İmparatorluğu ve Anadolu'da yer alan diğer Türk beylikleri ile olan ilişkileri incelenmektedir. Bu yapılırken Osmanlı hükümdarları teker teker ele alınarak dönemlerinin siyasî askerî, sosyal, ekonomik özellikleri hakkında bilgiler verilmektedir. XIV yüzyılın sonlarına doğru özellikle I. Murat ile birlikte Osmanlıların aşiretten devlete geçiş süreci olarak adlandırılan ve ilk yüz elli yıllık zaman diliminde Osmanlıların kurumsal, askerî, sosyal ve ekonomik gelişmelerinin neler olduğu ortaya konulmaya çalışılırken İlk dönem Osmanlı tarihi hakkında ortaya atılan farklı görüşler eleştirel bir bakış açısıyla değerlendirilmektedir. 1453 İstanbul'un fethine kadar olan süreçte bu fetih ile paralel olarak Osmanlıların Rumeli'deki fetih ve Anadolu'daki Türk beyliklerini bünyesine katmak uğruna takip ettikleri yöntemlerin özellikleri ve İstanbul'un fethinin Türk ve dünya tarihi açısından önemi ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Osmanlıların 1453'te İstanbul'un fethi ile birlikte başlayan dönemden 1566 yılına kadar olan tarihinin siyasî, sosyal, askerî, ekonomik ve kültürel yönleri ele alınmaktadır. II Mehmet'in İstanbul'u fethi ile birlikte Osmanlıların devlet hayatında gerçekleştirdikleri değişiklikler ve imparatorluğa dönüşümü incelenmektedir. II. Mehmet'in takip ettiği siyasetin ayrıntıları ele alınarak daha sonraki Osmanlı hükümdarlarının yönetim politikaları ile karşılaştırılarak değerlendirilmektedir. Yavuz Sultan Selim ve I. Süleyman dönemlerinde yapılan büyük çaplı fetih hareketleri anlatılmaktadır. Avrupa'da ortaya çıkan Rönesans

ve reform başta olmak üzere, ticarî, siyasî, askerî ve sosyal alanda baş gösteren değişimlerin Osmanlı İmparatorluğuna etkileri ele alınmaktadır.)

TAR252 OSMANLI TARİH METİNLERİ II: Arapça kelime çeşitleri ve Arapça'da kırık çokluklar ve her ders klasik Osmanlı kaynakları örneklerinden metin okuma, yanlışlığa sebep olan ve imlası aynı veya benzer anlamları farklı kelimeler.

TAR224 ROMA İMPARATORLUK TARİHİ II: Severuslar, Asker Hükümdarlar, Tetrarşi dönemi siyasi, toplumsal, politik, sanatsal ve kültürel olayları üzerinde durulacaktır.

TAR226 TÜRKİYE'NİN TARİHSEL COĞRAFYASI II: Tarih coğrafya ilişkisini kurmak, olayların gerçekleştiği mekân ve coğrafi faktörlerin tarihe etkisi ve bu etkilerin tarihsel süreçte izlenmesi, olayların gerçekleştiği coğrafyanın insani ve coğrafi geçmişi ile Anadolu Tarihi bakımından tarihi coğrafyanın yerini kaynaklarıyla öğretilmesi amaçlanmaktadır.

TAR216 ANTALYA BÖLGESİ TARİHİ: Antalya Bölgesi dersi kapsamında, Antalya bölgesi antik dönemden günümüze kadar ana hatları ile irdelenmektedir. Öncelikle Pamphylia bölgesinde kurulan kentler hakkında bilgi verilmektedir. Daha sonra bölgenin Roma, Bizans, Selçuklu, Beylikler, Osmanlı ve Türkiye Cumhuriyeti dönemindeki durumu üzerinde durulmaktadır. Dönemlere göre bölgenin siyasi, sosyal ve ekonomik durumu incelenmektedir. Ders kapsamında bölge hakkında dia gösterilmekte, müzelere, antik kentlere, Selçuklu ve Osmanlı kültür hazinelerinin bulunduğu yerlere geziler düzenlenmektedir. Böylece bölgenin yerel tarih ürünleri ile kültürel durumu ortaya konulmaktadır. Öğrencilere bölgenin kentleri hakkında yazılan çeşitli araştırmalar hakkında bilgi verilmekte ve bir tanesini incelemeleri sağlanmaktadır.

TAR230 MOĞOLLARIN ORTAYA ÇIKIŞI VE İLHANLILAR: En eski Moğol boylarından başlayarak, 1206 yılında Cengiz Han'ın Büyük Moğol İmparatorluğu'nu kurması, Avrasya'da giriştikleri büyük askerî hareket, Cengiz Han'ın ölümünden sonra Moğol Ulusları'nın kurulması, Büyük Hanlık'ın Ögedey'den Kubilay'a kadarki siyasi tarihi, Hülegü'nün İran'a gelişiyle birlikte İlhanlı Devleti'nin kuruluşu, İlhanlılar'ın siyasî, ekonomik ve kültürel tarihi ile Ortadoğu ve Anadolu'da bıraktıkları etkiler ortaya konulmaktadır.

TAR232 DELHİ SULTANLIĞI TARİHİ II: 1320-1414 yılları arasında Hindistan'da hüküm süren Tuğluklular hanedanı dönemi siyasi olayları.

TAR256 KAFKASYA TARİHİ II: XIX. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Kafkasya'da Rus hakimiyeti, Kafkas Halklarının Ruslarla mücadelesi ve yaşanan göçler, Birinci Dünya Savaşı'nın bölgeye etkileri, Sovyet Devrimi ve Sovyet iktidarı boyunca Kafkasya, İkinci Dünya Savaşı'nda Kafkasya'ya yönelik politikalar, Soğuk Savaş dönemi kafkasya'nın durumu, Sovyetlerin çöküşünden sonra Kafkasya, Kafkasya'daki yerli halkın meydana getirdiği devletler/yönetimler gibi konular dersin içeriğini oluşturmaktadır.

TAR258 NÜMİSMATİK II: Roma cumhuriyet dönemi darpları, Roma imparatorluk dönemi darpları, Roma dünyasında eyaletlerde basılan paralar, Sikke İkonografyası, sikke ve propaganda, sikkenin farklı kullanım alanları ve Roma dünyasında sikke sirkülasyonu.

TAR264 HAÇLI SEFERLERİ TARİHİ II: 1096 yılında başlayan Haçlı Seferleri ile Güneydoğu Anadolu ve Doğu Akdeniz'de kurulan Haçlı Devletleri bölgedeki hakimiyetlerini kalıcı kılmak için devamlı olarak İslam güçleri ile mücadele halinde olmuşlardır. Bu mücadeleler neticesinde Türklerin başarılı savunmaları ve Haçlı liderlerinin kendi aralarında girdikleri mücadeleler neticesinde Haçlı Devletleri tek tek yıkılmıştır. Bu derste Haçlı Hakimiyetinin sona ermesinde katkı sağlayan Zengi

Atabeyliđi, Eyyubiler ve Memlukulur hakkında da 6nemli bilgiler verilecek ve 1291 yılında son Haçlı kalesi olan Akka'nın fethi ile de dersin siyasi tarih kısmı tamamlanacaktır. Ayrıca ders içerisinde Haçlılar ile Müslümanlar arasında gerçekleşen kültürel etkileşim ve ticari hayatın gelişmesi konularına da ayrıca yer verilecektir.

V. YARIYIL

TAR307 YENİÇAĞ AVRUPA TARİHİ: Avrupa'nın modernleşme sürecine gidişinde feodaliteden imparatorluğa dönüşümün Osmanlı İmparatorluğu ile ilişkileri çerçevesinde incelenmesi.

TAR305 TARİH SEMİNERİ I: İmparatorluğun kurulmasından III. Selim dönemine kadar olan dönemi kapsayan bu derste seçilen seminer konuları bilimsel araştırma yöntemleri çerçevesinde sunulacak

TAR313 TÜRK KÜLTÜR TARİHİ I: Bu derste Türk kültürünün Türkistan'dan Tanzimat Dönemi unsurlarına verilmesi amaçlanmaktadır. Kültürün sınıflandırılması, özellikleri ve tanımı üzerine ve ayrıca kültür ile medeniyet arasında önyargı üzerinde duruyor. Daha sonra, mimarlık, muhteşem oyunlar, tiyatro oyunları, heykeltraşlık, müzik, sanat, elbise ve bayram, bilim, din, senaryo, dil başlığı altındaki ana kültür kurumları hakkında bilgi veriyor . Türkistan'dan Anadolu'ya her tür kültürel öğenin ustalıklarla izah edildiği kronolojik yol izliyor. Anadolu yerel kültürünün Türk kültürünü etkilemeyi düşünüyor.

TAR317 TÜRK SİYASİ DÜŞÜNCELER TARİHİ I: Öğrencilere Selçuklu döneminden Nizam-ül Mülk'ün anlama durumu ve etkileri hakkında bilgi verilir. Osmanlı devlet felsefesi ve siyasi gelenekleri ile siyasetname hakkında açıklamalar yapılmaktadır.

TAR373 OSMANLI TARİHİ II (1566-1789): II.Selim ve III.Murad'ın devam ettirdiği fetih faaliyetleri ile devletin en geniş sınırlara ulaşmasından sonra sosyo-ekonomik ve siyasal yapının giderek bozulması sonucu ortaya çıkan Celali İsyânları'nın Osmanlı Devleti'ne etkileri anlatılarak, bu etkilerin Osmanlı Devleti'nde başlatacağı ıslahat hareketleri arasındaki bağlantının irdelenmesi sağlanacaktır. Karlofça Antlaşması ve sonuçları değerlendirildikten sonra Osmanlı Devleti'nin toprak kayıpları ile birlikte ekonomik, askeri, siyasi ve toplumsal alandaki değişim ve bozulmalar anlatılacaktır.

TAR375 OSMANLI KURUMLARI I: Türklerin ilk dönemlerinden itibaren devlet ve yönetim anlayışı ve bu anlayışın Osmanlı İmparatorluğu'nun kurumlarının ortaya çıkışında ve gelişmesinde rolü, beylik döneminden başlayarak imparatorluğun son dönemine kadar Osmanlı merkez (Hükümdar, Saray, Şehzade, divan)

TAR331 TÜRK GÖÇLERİ I: Göç kavramı, Türklerin anavatanları, Türk göçlerinin nedenleri, göç yolları ve gidilen coğrafyada kurulan yeni Türk idareleri, Anadolu'da kurulan ilk Türk devletleri, gelen göçebe Türklerin bu devletler tarafından iskânları, göç olayının hem Türk kültür ve medeniyeti üzerine hem de yerleşik halk üzerindeki etkileri dersin içeriğini teşkil etmektedir.

TAR323 TÜRKİSTAN TARİHİ (XIV-XVII. YY): Türkistan coğrafyasına uzun yıllar damgasını vurmuş olan Çağatay Hanlığı'nın ortaya çıkış, yükseliş ve dağılış sürecinde meydana gelen siyasi olaylar, hanlığın sosyal ve ekonomik yapısı, diğer devletlerle ilişkileri ve kültürel hayatı ile yerine Timur tarafından kurulan Timurlu Devleti'nin siyasi, ekonomik, kültür ve sosyal tarihi ile XIV-XVIII. yüzyılda Türkistan'ın genel tarihi Karakoyunlu ve Akkoyunlu Devletlerinin siyasi tarihi ve Türkistan'da Özbek Hanlıkları'nın ortaya çıkışı ve Türkistan'daki etkileri anlatılacaktır.

TAR325 SEYYAHLAR VE ANADOLU (1839-1923): Selçuklu ve Osmanlı döneminde Anadolu'ya gelen seyyahlar ve seyahatnameleri üzerinde durulacaktır. Ağırlıkla XIX. yüzyıl ve sonrası üzerinde bilgi verilecektir. Böylece Avrupalı gözlemcilerin Anadolu ve Türkler hakkındaki düşünceleri öğrencilere aktarılacaktır. Öğrencilere bir seyahatname incelemesi yaptırılacaktır.

TAR329 RUSYA TARİHİ I: Bu derste Slavlar, Doğu Slavları, Kiyev Rusyası, Hristiyanlığın kabulü ve Rus Çarlığı'nın bir devlet olarak ortaya çıkışı ile I. Petro dönemine kadar olan siyasi, sosyal, kültürel gelişmeler, üzerinde durulacaktır.

TAR341 OSMANLI PALEOGRAFYASI I: Bu derste, Osmanlı yazı dilindeki el yazısı çeşitleri, el yazısı kuralları, rika yazı türü öğretilerek çeşitli belgelerden okumalar yapılacaktır.

TAR351 TÜRK DENİZCİLİK TARİHİ I: Beylikler döneminden başlayarak 16. Yüzyılın sonuna kadar Türklerin denizlerdeki siyasi ve ticari faaliyetleri ile Türklerin kullandıkları gemi türleri, bu gemilerin özellikleri, donanmanın teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

TAR385 TÜRK EĞİTİM TARİHİ I: İslam öncesi Türk devletlerinden Hunlar, Göktürkler, Uygurlarda eğitim hayatı ve buna etki eden faktörler, İslamiyet'e geçişle birlikte Karahanlı ve Gaznelilerdeki eğitim düzenindeki değişimler, Büyük Selçukluların eğitim sistemleri ve Nizamiye Medreseleri ile buna dair oluşan bilimsel ve kültürel ortam, Anadolu Selçuklu ve Beylikler dönemi Anadolu'sunda eğitim öğretim faaliyetleri, açılan ilk medreseler, Osmanlıların devraldığı medrese eğitimi, II. Mehmet zamanında açılan sahn-ı seman medreseleri, Enderun eğitimi, medreselerin bozulması ve ıslah çalışmaları dersin içeriğini teşkil etmektedir.

TAR387 OSMANLI KÜLTÜRÜ VE MEDENİYETİ I: Osmanlı Devleti'nin kültürel, bilimsel ve sosyal unsurlarını inceleyerek Osmanlı medeniyetini tanımak

TAR389 OSMANLI'DA GÜNDELİK HAYAT I: Osmanlı sosyal yapısını incelemek

VI. YARIYIL

TAR306 YAKINÇAĞ AVRUPA TARİHİ: Fransız Devrimi (1789) I. Napolyon'un Reformları, Avrupa'daki devrimlerden itibaren I.Dünya Savaşına kadar olan konular anlatılmaktadır.

TAR310 TARİH SEMİNERİ II: Bu ders, öğrenciler kendi seçtikleri ya da sorumlu öğretim üyesi tarafından kendilerine verilen seminer konularını araştırma metotları çerçevesinde hazırlayarak sunum yaptıkları bir uygulama dersidir. II. Mahmut Dönemi reformları başta olmak üzere bu dönemde cereyan eden siyasi, sosyal, hukukî, fikrî, kurumsal ve idarî gelişmelerden hareketle İmparatorluğun sonuna kadar gündeme gelen her alandaki olay, gelişme ve sorunlar hakkında hazırlanan seminerler sınıf ortamında öğrenciler tarafından sunulur. Hazırlanan konularla ilgili olarak öğrenciler arasında müzakereler yapılır.

TAR320 OSMANLI TARİHİ III (1789-1876): Yakınçağ başlarında Osmanlı İmparatorluğu'nun siyasi durumu ve devletlerarası ilişkileri hakkında bilgi verildikten sonra Osmanlı diplomasisindeki yeni yönelim ve değişimler ile reformlar hakkında bilgi verilecektir. Napolyon'un Mısır Seferi, Sırp ve Mora Ayaklanmaları ile Mehmet Ali Paşa İsyanı değerlendirildikten sonra Tanzimat ve Islahat Fermanları hakkında bilgi verilecek. XIX. Yüzyıl'ın en önemli gelişmelerinden birisi olan Kırım Harbi ile Paris'te belirlenen yeni statu quo anlatıldıktan sonra sistemin değiştirilmesi yönündeki girişim ve çabaların anlatılmasıyla ders tamamlanacaktır.

TAR322 TÜRK SİYASİ DÜŞÜNCELER TARİHİ II: Bu ders, XVIII. yüzyıl sonlarında belirgin bir değişime uğrayan devlet ve toplumsal düzende gelişen yeni anlayışların anlatılmasıyla başlar, III. Selim ve II. Mahmut Dönemi'yle devam eder. II. Mahmut Dönemi'nin özellikleri düşünce tarihi bakımından değerlendirildikten sonra, Tanzimat Dönemi'nde cereyan eden devlet anlayışındaki gelişmeler ve bunların dahili ve harici etkileri anlatılır. Tanzimat sürecinin ortaya çıkardığı "Yeni Osmanlılar Hareketi"ne ilişkin gelişmeler, I.Meşrutiyet Dönemi ile İttihat ve Terakki, II. Meşrutiyet Dönemi ve bu döneme özgü düşünce hareketleri ile temsilcileri açıklandıktan sonra ders sona erer.

TAR328 TÜRK KÜLTÜR TARİHİ II: Bu derste Tanzimat'tan Cumhuriyet dönemine kadar Türk kültürünün öğeleri hakkında bilgi verilmektedir. Ders kapsamında III. Selim, II. Mahmut, Tanzimat Fermanı, Meşrutiyet ve Cumhuriyetin ilanı ile ortaya çıkan kültürel değişim anlatılmaktadır. Başlık olarak dil, yazı, çağdaş eğitim kurumları, yüksek okullar, Darülfünun, fes, kalpak, şapka, kadın giyiminin tarihi seyri, sanat anlayışındaki değişimler, müzik, tiyatro ve mimari gibi konular üzerinde durulmaktadır.

TAR374 OSMANLI KURUMLARI II: Osmanlı taşrasında idari yapı (Tımar sistemi, eyalet, sancak) ile bu teşkilatlarda yer alan görevliler ele alınacaktır.

TAR334 TÜRK GÖÇLERİ II: Bir uç beylik olarak kurulan Osmanlı Devleti kısa sürede geniş topraklara sahip bir devlet halini almıştır. Genişlemesine yol açan fetih siyasetidir. Bu siyaset sadece fethetme ile ilgili değildir, siyasetin asıl başarısı alınan yerde uygulamaya konulan iskân siyasetidir. Osmanlı Devleti, özellikle Avrupa topraklarında olmak üzere, ele geçirdiği bölgelere Anadolu'dan nüfus aktarmıştır. Diğer bir deyişle oraları Türkleştirmek/İslamlaştırmak adına zorunlu göç politikası uygulamıştır. Şenlendirme de denilen bu girişimler başarılı olmuş ve Osmanlı Devleti fethettiği yerlerde yüzyıllarca, uyguladığı göç politikası sayesinde, tutunabilmiştir.

Ancak Osmanlı Devleti'nin gerilemeye başlamasıyla kaybedilen topraklarda yaşayan kitleler geriye dönmek zorunda kalmışlardır. Geriye doğru yaşanan bu göçler nedeniyle Osmanlı göç ve iskân politikaları tersine dönmüştür. Bu sefer de daralmaya bağlı olarak geliştirilen göç ve iskân politikaları Osmanlı sosyal, ekonomik, demografik ve siyasal dokusunu değiştiren ve değişimini hızlandıran

etkenlerden biri olmuştur. Bu değişim aynı zamanda Cumhuriyet'e giden yolu açan gelişmelerden de biridir.

TAR312 OSMANLI ŐEHİRLERİ: Osmanlı kentlerinin kent uygarlığını ve mimarisini incelemek.

TAR340 OSMANLI PALEOGRAFYASI II: Bu derste, Osmanlı yazı dilindeki divani yazı türünde harflerin birleşimi, okunuşu öğretilir ve çeşitli belgelerden okumalar yapılacaktır.

TAR358 TÜRK DENİZCİLİK TARİHİ II: Kanuni Sultan Süleyman döneminden Cumhuriyet dönemine kadar Türklerin denizlerdeki siyasi ve ticari faaliyetleri ile Türklerin kullandıkları gemi türleri, bu gemilerin özellikleri, donanmanın teşekkülü ve faaliyetleri hakkında bilgi verilecektir.

TAR384 TÜRK EĞİTİM TARİHİ II: Osmanlı İmparatorluğunda XVIII. Yüzyılın sonlarında itibaren öncelikle askerî okullarda başlayan eğitimde yenileşme çabaları, II. Mahmut dönemi eğitim öğretime getirilen yeni düzenlemeler, Avrupa'ya ilk öğrenci gönderilmesi, açılan İdarî ve Rüştîyeler, Harp Okulu, eğitim öğretime katkıda bulunan bilim cemiyetleri, Tanzimat döneminde Avrupa tarzında açılan yeni okullar, Türkiye'deki ilk Üniversite olan Darülfünun ve üniversitedeki eğitim öğretim hayatı, öğretim üyeleri, ders programları, öğretmen yetiştirme kurumları, II. Meşrutiyet döneminin özgür ortamında görülen eğitim hareketleri ile kurtuluş savaşı yıllarında eğitim öğretim hayatında gösterilen mücadele dersin içeriğini oluşturmaktadır.

TAR386 OSMANLI KÜLTÜR VE MEDENİYET TARİHİ II: Osmanlı toplumsal yapısını, yaşam tarzı, gelenek ve görenekleri ile değerlendirmek, günlük alışkanlıklarını Osmanlı toplumsal yapısını dini, ekonomik ve mekânsal yollarla incelemek

TAR388 OSMANLI'DA GÜNDELİK HAYAT II: Osmanlı sosyal yapısını incelemek.

TAR394 OSMANLI DİPLOMASİ TARİHİ: Diplomasinin tanımı, Osmanlı diplomasi kurumlarını (Divan-ı Hümayun, Reisülküttaplık, Amedi Odası, Tercüme Odası, Sefirler ve Sefaretnameler, Osmanlı Hariciye Nezareti ve çalışmaları, elçilikler); devletin dış politikada takip ettiği diplomasi ve değişimler dersin konularını teşkil etmektedir.

TAR 398 RUSYA TARİHİ II: Bu derste Rus Tarihi'nin I. Petro döneminden 1917 tarihine kadar olan siyasi, sosyal, kültürel gelişmeler, üzerinde durulacaktır.

VII. YARIYIL

TAR401 ÇAĞDAŞ DÜNYA TARİHİ I: İki Dünya Savaşı arasında dünya ve Türkiye ekseninde olan siyasi, sosyal, kültürel, ekonomik olayların incelenmesi.

TAR403 OSMANLI SOSYO-EKONOMİK TARİHİ I: Osmanlı İmparatorluğunun kuruluşundan itibaren yıkılışına kadar olan döneminin sosyal ve ekonomik tarihi ele alınmaktadır. Osmanlıların sosyal yapısının incelikleri ortaya konulmaya çalışılırken Osmanlı köy ve şehirlerinin nasıl olduğundan ve nasıl geliştiğinden başlayarak köylü ile şehirlinin sosyo-ekonomik durumu ele alınmakta, altı yüzyıllık zaman zarfında ne gibi değişikliklerin olduğu ortaya konulmaya çalışılmaktadır. Bu konular ile birlikte özellikle Osmanlı tebası olarak yaşayan Gayrimüslimlerin Osmanlı sosyal hayatında nasıl yer aldıkları sosyal ve hukukî durumları değerlendirilirken Osmanlıdaki Devşirme Siteminin ortaya çıkışı, gelişmesi, uygulanışı ve neticede bu yapının Osmanlı'nın toplum düzenine sağladığı faydalar ve zararlar değerlendirilmektedir.

TAR405 OSMANLI TARİHİ IV (1876-1918): Bu derste, Osmanlı İmparatorluğu'nun meşrutiyet öncesi siyasi durumu ile büyük devletlerle ilişkileri hakkında bilgi verildikten sonra, 1877-78 Osmanlı- Rus Savaşı'nın neden ve sonuçları anlatılmaktadır. Ayastefanos ve Berlin Antlaşmaları'nı müteakiben bu dönemde gerçekleşen toprak kayıpları, Panslavizm ve Balkanlar'daki çeşitli siyasal sorun ve gelişmeler açıklanmaktadır. Kıbrıs, Girit ve Ermeni olayları ile İ.T.C.'nin kurulması, Makedonya sorunu ve II. Meşrutiyet'in ilânı bu derste sadece siyasal boyutuyla ele alınan konulardır. Ayrıca, Bosna-Hersek'in Avusturya- Macaristan İmparatorluğu tarafından ilhakı, Bulgaristan'ın bağımsızlığını ilan etmesi, Girit'in kaybı ile Trablusgarb ve Balkan Savaşları da dersimizin kapsadığı konular arasında yer almaktadır. Dersimiz I. Dünya Savaşı'nın değerlendirilmesiyle sona ermektedir.

TAR411 MİLLİ MÜCADELE TARİHİ: Cumhuriyetin ilanına kadar olan kuruluş dönemi konularıdır.

TAR413 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİ I: Cumhuriyet'in ilanından itibaren 1946 yılına kadar Türk iç politikası ile kültürel, sosyal, ekonomik ve siyasi gelişmeler hakkında bilgi verilecektir. Bu çerçevede Cumhuriyet'in ilanı ile birlikte yapılan inkılaplar, Milli Şef Dönemi ve II.Dünya Savaşı'nın Türkiye'ye etkisi ele alınacak başlıca konular olacaktır.

TAR417 BİTİRME ÇALIŞMASI I: Öğrenci ilgi duyduğu alanda araştırma yapacaktır.

TAR423 OSMANLI ARŞİV BELGELERİ I: Osmanlı bürokrasi usulleri, yazışma mekanizması ile türleri ve Türk kültürü içindeki yeri incelenir, örnekler üzerinde tahliller yapılır ve yaptırılır.

TAR425 TARİH FELSEFESİ I: Tarihçilerin tarihe yaklaşımlarındaki hareket noktasını gösterme.

TAR429 TÜRK HUKUK TARİHİ I: Osmanlı hukuk sisteminin tarihi kaynakları, adalet anlayışı, hukuk sisteminin oluşumu, adli teşkilat ve Osmanlı hukuk sisteminin işleyişi hakkında temel esasların öğrenilmesi dersin amaçlarıdır.

TAR433 CUMHURİYET TARİHİ KAYNAKLARI: Ders kapsamında yerli ve yabancı arşivler, son dönem Osmanlı vakanüvistleri, tutanaklar, kütüphaneler, basın hayatı, gazete ve dergiler, salnameler-yıllıklar, istatistikler, döneme özgü hatıra ve seyahatnameler, Milli Mücadeleyi yapan ve Cumhuriyeti ilan eden kadronun hatıraları üzerinde durulmaktadır. (Nutuk, İsmet İnönü'nün hatıraları gibi.) Ayrıca araştırma eserler, makaleler, harita, plan ve krokiler hakkında bilgiler verilmektedir. Dersin kaynaklarından bazı belge ve eserler derste incelenmektedir. Öğrencilere ders kapsamında kaynak incelemesi yaptırılarak, dönemin kaynakları ile tanışması sağlanmaktadır.

TAR441 II. ABDÜLHAMİT DÖNEMİ DEVLET POLİTİKALARI: Son Dönem Osmanlı Tarihi bakımından önemli bir yere sahip olan II. Abdülhamit'in şehzadelik döneminden kısaca söz edildikten sonra dönemde İlân edilen I.Meşrutiyet'in amaçları hakkında bilgi verilecektir. Kanun-ı Esasi'nin tadili, 93 Harbi sonrası göçmen problemleri, Mutlakıyetçiliğin tahkimi, çeşitli alanlarda modernleşme ve ıslahat girişimleri ile sosyal ve kültürel hayatın anlatılmasından sonra Abdülhamit idaresi ile Büyük Güçler arasındaki ilişkiler değerlendirilecektir. Son dönemde imparatorluğa yakıştırılan "hasta adam" tabirine şiddetle karşı çıkan ve İmparatorluğu her ne pahasına olursa olsun güçlendirmeye ve gerçek yerini yeniden tahkim etmeye çalışan Abdülhamit'e karşı gelişen Jön Türk muhalefeti, Hilafet siyaseti ve demiryolu projelerinin amaç ve hedeflerinden sonra Abdülhamit'in halli'ne giden süreç ile bıraktığı siyasi, sosyal ve idarî miras, bu dersin kısa içeriğidir.

TAR443 RUSYA TÜRKLERİNDE FİKİR HAREKETLERİ: Bu derste, Rusya Türklerine genel bir bakış İdil-Ural'da Rus yayılması; Türkistan'da Rus yayılması; Rus İslam dünyasında reform hareketleri; Tatar uyanışının öncüleri: Kursavî, Mercanî, Nâsırî; XIX. asrın sonundaki gelişmeler; Çağdaşlaşma ve modernist söylem; İsmail Gaspıralı ve usûl-i cedit hareketi; Türkistan'da ceditçilik; Kafkasya'da ceditçilik; Ceditçiler ve kadınların özgürleştirilmesi; Rusyalı Türk aydınların Osmanlı fikir hayatındaki etkileri; Sovyet döneminin başlarında orta Asya (Basmacılık); Sultan Galiyef ve Milli komünizm.

TAR457 TÜRK DIŞ POLİTİKASI I (1923-1960): Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan II. Dünya Savaşı sonrasına kadar olan süreçte, Türkiye'nin izlediği dış politika incelenecektir. Türk Dışişleri Bakanlığı'nın yapısı ve organizasyonu ile başlayacak olan ders, 1923-1960 yılları arasındaki temel dış politika konularını, Türk dış politikasını bu dönemde etkileyen faktörleri ve Türkiye'nin olaylar karşısındaki tutumunu kapsamaktadır. Lozan Barış Konferansı'ndan geriye kalan sorunların çözümü, Türkiye'nin Milletler Cemiyeti'ne girişi, Sadabat Paktı, Balkan Antantı, Montreux Boğazlar Sözleşmesi ve II. Dünya Savaşı'nda Türkiye'nin durumu temel konular olarak irdelenmektedir.

TAR459 TÜRK BASIN-YAYIN TARİHİ I: Matbaanın icadı, dünyaya yayılması ve ilk basın-yayın faaliyetleri hakkında verilen kısa bir bilginin ardından Osmanlılarda matbaanın kullanımına geçilmektedir. Akabinde ilk basılan eserler, ilk gazete ve dergiler açıklanarak basın yayın hareketleri 1923 yılına kadar getirilmektedir. Bu süreçte, basılan eserler ile yayın hayatına başlayan gazete ve dergilerin kamuoyu üzerinde yarattığı etkiler üzerinde de durulmaktadır.

TAR461 BALKAN TARİHİ I: Yeniçağ'da Balkanlardaki Osmanlı fetihleri, bölgede kurulan Osmanlı idari yapısı, farklı etnik grupların Osmanlı idaresi altındaki yeri ve bölgede cereyan eden siyasi, sosyo-ekonomik, dini ve kültürel gelişmeler.

TAR471 OSMANLI YENİLEŞME TARİHİ I: Osmanlı Devleti'nin geri kalış nedenlerinin anlatılarak bu durumdan kurtulmak için ilk olarak Lale devri öncesinde gerçekleştirilen ıslahat hareketlerine değinilecektir. Bunun ardından Lale devrinde ve III. Selim döneminde gerçekleştirilen yenilik hareketleri ile II. Mahmut zamanında yapılan yenilik hareketleri ele alınacaktır.

TAR473 YAKIN DÖNEM TÜRKİYE TARİHİ I: İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye Cumhuriyeti tarihinin günümüze kadar olan siyasî, kültürel, sosyo-ekonomik durumu ele alınacaktır. 1945'ten günümüze Türk dış politikası, hükümetler, demokratikleşme ve liberalleşme süreci irdelenerek XXI. Yüzyıl başında Türkiye politikası ve sonuçları tartışılacaktır.

VIII. YARIYIL

TAR402 ÇAĞDAŞ DÜNYA TARİHİ II: Yumuşama (Detente Dönemi)nden başlayarak savaş sonrası gelişmiş, az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler çerçevesinde siyasi, sosyal, kültürel ve ekonomik olayların incelenerek Türkiye ekseninde bir değerlendirme yapılacaktır.

TAR430 OSMANLI SOSYAL VE EKONOMİK TARİHİ II: Osmanlı İmparatorluğunu, kuruluş aşamasından itibaren diğer Müslüman Türk beyliklerinden ve mücadele ettiği devletlerden ayıran temel ekonomik politikalarının neler olduğu incelenmektedir. Özellikle İmparatorluğun toprak politikası esas alınarak Tımar sistemi ve uygulamaları ile diğer ekonomik politikaları ele alınmaktadır. Osmanlı vergi sistemi ile ilgili bilgiler verilirken Tımar, Malikane, Mukataa, İltizam, sistemleri ayrıntıları ile anlatılmaktadır. Ayrıca Osmanlı sanayii, ziraatı ve endüstrisinin özelliklerinin neler olduğu anlatılmaktadır.

TAR404 TÜRKİYE CUMHURİYETİ TARİHİ II: 1946 yılından itibaren 1980 yılına kadar Türk iç politikası ile kültürel, sosyal, ekonomik ve siyasi gelişmeler hakkında bilgi verilecektir. Bu çerçevede Çok Partili Hayat Geçiş, Demokrat Parti Dönemi, 160 Askeri Müdahalesi, Koalisyonlar Dönemi, 1980 Askeri Müdahalesi ele alınacak başlıca konular olacaktır.

TAR406 ÇAĞDAŞ TÜRK DÜNYASI TARİHİ: 1991'de SSCB'nin dağılmasıyla birlikte Türk dünyasında yaşanan gelişmeler ile bağımsızlığını kazanan Türk devletlerinin, Rusya ve diğer devletlerin hakimiyeti altına bulunan Türk topluluklarının siyasi, idari, coğrafi ve ekonomik tarihlerinin incelenmesi dersin temel içeriğini oluşturmaktadır. Bu bağlamda yaşanan gelişmelerin bölgesel olarak ele alınması dersin içeriğini teşkil eder.

TAR418 CUMHURİYET DÖNEMİNİN SOSYAL VE EKONOMİK TARİHİ: Cumhuriyet Döneminin Sosyal ve Ekonomik Tarihi adlı derste öncelikle II. Meşrutiyet ve Milli Mücadele dönemi üzerinde durulacaktır. Cumhuriyet dönemi ise Atatürk dönemi, II. Dünya Savaşı dönemi ve Demokrat Parti dönemi adı altında değerlendirilecektir.

TAR420 BİTİRME ÇALIŞMASI II: Öğrenci ilgi duyduğu alanda araştırma yapacaktır.

TAR408 OSMANLI ARŞİV BELGELERİ II: Osmanlı bürokrasi usulleri, yazışma mekanizması ile türleri ve Türk kültürü içindeki yeri incelenir, örnekler üzerinde tahliller yapılır ve yaptırılır.

TAR412 TÜRK HUKUK TARİHİ II: Beylikten devlete geçiş sürecinde Osmanlı'da hukuk anlayışı; tarihsel temeller, örfi- şer'î hukuk ilişkisi, bir dönüm noktası olarak Fatih dönemi, teşkilat, toprak ve vergi kanunlarının tarihsel gelişimi ve 16. yüzyılda bu alandaki gelişmeler. XIX. yüzyıldaki Osmanlı hukuk anlayışındaki gelişmeler de ele alınmaktadır.

TAR414 ÇAĞDAŞ ORTADOĞU DEVLETLERİ TARİHİ: Siyasal ve diplomatik gelişmeler ışığında çağdaş Ortadoğu devletleri.

TAR426 TARİH FELSEFESİ II: Tarihçilerin tarihe yaklaşımlarındaki hareket noktasını gösterme.

TAR428 YAKIN DÖNEM TÜRKİYE TARİHİ II: İkinci Dünya Savaşı sonrasında Türkiye Cumhuriyeti tarihinin günümüze kadar olan siyasî, kültürel, sosyo-ekonomik durumu ele alınacaktır. 1945'ten günümüze Türk dış politikası, hükümetler, demokratikleşme ve liberalleşme süreci irdelenerek XXI. Yüzyıl başında Türkiye politikası ve sonuçları tartışılacaktır.

TAR434 İTTİHAT VE TERAKKİ DÖNEMİ: Bu ders, II. Abdülhamit Dönemi'nde ortaya çıkan ve giderek örgütlü bir muhalif hareket olarak gelişen İttihat ve Terakki Cemiyeti'nin hazırlık aşaması ile dönemin özelliklerinin değerlendirilmesiyle başlar. Bu dönemde Jön Türk Hareketi'nin gelişmesinde

etkili olan sosyal, kültürel ve siyasi gelişmeler ve ilerlemeler hakkında bilgi verildikten sonra bu gelişme ve ilerlemelerde etkili olan dahili ve harici tesirler anlatılır. Jön Türk Hareketi'nin önde gelen şahsiyetlerinin görüş ve fikirleri tahlil edildikten sonra, hareketin eyleme geçmesi ile Paris ve Makedonya vilayetlerinde cereyan eden gelişmeler değerlendirilir. Jön Türkler'in siyasi düşünceleri hakkında bilgi verildikten sonra, II. Meşrutiyet'in ilânı süreci tahlil edilir. Meşrutiyet ile birlikte gelişen yeni değerler, basın hayatındaki gelişmeler, Jön Türkler'in harici destek arayışları, cemiyet-hükümet ve saray arasındaki ilişkiler anlatıldıktan sonra meşrutiyetin hemen ilk yılında başlayan sosyal, siyasal problemlerle iktidar ve güç çatışmaları değerlendirilir.

TAR438 OSMANLI YENİLEŞME TARİHİ II: Islahat Fermanı'nın ilanında etkili olan iç ve dış sebepler üzerinde durulduktan sonra Meşrutiyet sürecine nasıl geçildiği ve bu süreçler esnasında yaşanan gelişmeler ile II. Abdülhamit'in gerçekleştirdiği ıslahat çabalarına değinilecektir. Bundan sonra ise meşrutiyet sürecine bir tepki olarak ortaya çıkan 31 Mart olayına ve İttihat Terakki iktidarının faaliyetlerine değinilecektir.

TAR452 TÜRK DIŞ POLİTİKASI II (1960-2000): 1960'tan günümüze Türk dış politikası incelenecektir. Kıbrıs Sorunu, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne üyelik süreci, I. Körfez Savaşı gibi temel konular üzerinde durulmakta ve kronolojik olarak birbirini tamamlar şekilde açıklanmaktadır. Ayrıca Türkiye'nin bu dönemde Avrupa, ABD, Güney Amerika, Orta Doğu, Rusya ve Uzak Doğu ile ilişkileri ele alınmaktadır. Böylece 2000'li yıllara kadar Türkiye'nin dış politika alanındaki başlıca gelişmeleri irdelenmektedir.

TAR454 TÜRK BASIN-YAYIN TARİHİ II: 1923'ten sonra Türkiye'de basın-yayın faaliyetleri, daha çağdaş ve teknik açıdan daha modern imkanlara kavuştu. Bu çerçevede 20.yüzyıl boyunca Türkiye'de çıkan gazeteler, dergiler hakkında temel bilgiler verilmektedir. Günlük çıkan gazetelerin dışında, teknolojinin ilerlemesi ile birlikte artık insanların haber ve bilgi alma imkanları da gelişti. İnsan hayatında önemli bir yer tutan yeni iletişim araçları icat edildi: radyo ve televizyon. Böylelikle "medya" olgusu ortaya çıkmaya başladı. Artık basın-yayın tarihi içinde gazetelerle birlikte işitsel ve görsel basın da kullanılmaya başlandığından radyo ve televizyonun tarihi de inceleme alanı olarak değerlendirilmektedir. Teknolojik gelişmelerin hız kesmeden sürmesi ise "internet" in keşfi ve 21. yüzyıla yaklaşıldığı dönemlerde tüm dünyada yayılıp kullanılması sonucunu doğurdu. İnternetin kısa süre içinde yarattığı etki ve kullanım alanı, yazılı ve diğer görsel/işitsel basını geri plana atarken kendi yerini sağlamlaştırdı. Dolayısıyla modern zamanın temel basın-yayın organı haline gelen internetin kısa tarihçesi de anlatılmaktadır.

TAR456 BALKAN TARİHİ II: Balkanların tarihi coğrafyasına kısa bir bakış, bölgenin jeopolitik ve genel durumu, XIX. yüzyıl başlarında balkanlar, Osmanlı İmparatorluğu'nda bağımsızlık hareketleri, Sırp İsyanı ve Sırbistan Prenslığının kurulması, Yunan İsyanı ve Yunanistan Devleti'nin kurulması, Batılı büyük devletlerin Balkanlardaki çıkar çatışmaları, Balkan savaşları ve sonrası, I. ve II. Dünya Savaşları ve Balkanlar, Atatürk dönemi dış politika ve Balkan Antantı, II. Dünya Savaşı ve sonrasında izlenen Türk dış politikası ve Balkanlardaki devletlerle ilişkiler, Balkanlardaki yeni gelişmeler ve Türk dış politikasına etkileri.